

PÄIVYRI



Toimitus:
Katja Hedberg (017) 303 313,
Eira Juvonen-Papayiannakis
(017) 303 374
Sami Vainio (esimies) (017) 303 328
Osoite:
PL 68, 70101 Kuopio
Sähköposti:
paivyri@savonsonomat.fi
etunimi.sukunimi@savonsonomat.fi

Provinssirock lähes loppuunmyyty

Meiltä ja muualta: Ensi viikonvaihteessa perjantaista sunnuntaihin soiva Seinäjoen Provinssirock on jo lähes loppuunmyyty. Myymättä on enää pelkätään perjantain päiväkohtaisia lippuja.

30-vuotisjuhliansa viettävän Provinssirockin artistikatkausten suurimmat vetonaulat ovat yhdysvaltalaiset Linkin Park ja Foo Fighters sekä Libanonissa syntynyt amerikkalais-armenialainen Serj Tankian.

Provinssirockin kotimaisia esiintyjä ovat muun muassa Lauri Tähkä ja Elonkerjuu (kuvassa), Apulanta ja Paula Koivuniemi. Provinssirockin festivaalialueelle mahtuu noin 25 000 ihmistä.

Ruotsissa kaiken pitää aina olla iloista, siellä ihmisen kuolemakin on lähes loukkaus. Elämä on joskus yhtä helvettiä ja Suomessa tämä myönnetään. Mutta vaikka joskus on vaikeaa, voi elämä silti olla kaunista. Siinä on suomalaisuuden ydin.

Toimittaja ja kirjailija Mark Levengood (TV-maailma 23)

Päivän sana

Minä riemuitsen Herrasta, minä iloitsen Jumalastani! Hän pukee minun ylteni pelastuksen vaatteet, hän kietoo minut vanhurskaiden viittaani. Jes. 61: 10

Aurinko

Nousee Helsingissä 3.56 ja laskee 22.44

Nousee Kuopiossa 3.08 ja laskee 23.11

Utsjoella aurinko on horisontin yläpuolella

Nimet

TÄNÄÄN
Immi
Ortodokseilla: Perttu

HUOMENNA

Esiko
Ortodokseilla: Unto, Pietari, Petri, Pekka, Arseni, Arsi, Arssi

Ruokavihje

MAUSTEINEN BARBEQUE-POSSU
500 g porsaan ulkofileettä
Marinadi:
3 rkl öljyä
3 rkl soijakastiketta
4 rkl ketsuppia
4 rkl sitruunan mehua
1,5 rkl fariinisokeria
0,5–1 tl suolaa
0,5 tl chiliä
1 tl mustapippuria
3 kpl murskattua valkosipulinkynnyttä

Leikkaa liha ohuiksi viipaleiksi (8 kpl), nuji niitä kevyesti muovikelmun sisällä. Sekoita marinadin ainekset huolellisesti. Kääntelet lihat marinadissa ja anna maustua huoneen lämmössä 30 min. Kypsennä lihoja kuumassa grillissä tai pannulla 2 min. molemmin puolin.

Anna vinkki!

Tunnetko tasavuosia täyttävän syntymäpäiväsankarin, jolla on tarina kerrottavanaan? Lähetä vinkki sähköpostiosoitteeseen paivyri@savonsonoma.fi.

Tiedätkö?

- 1) Kenen kirjailijan kuuluisa tuotos on Pickwick-kerhon jälkeensä jääneet paperit?
- 2) Minkä maan pääministeri on Andrus Ansip?
- 3) Kuka kuljettaja johtaa formulaa F1 -sarjaa?
- 4) Missä kaupungissa juostaan Navitas -maraton?
- 5) Missä suosituksessa englantilaisessa sarjassa seikkailevat näyttelijät Hugh Laurie ja Stephen Fry?
- 6) Millaisissa veneissä tulee olla aina pelastusliivit mukana?
- 7) Kuka on Marimekon toimitusjohtaja?
- 8) Kuka on Ahvenanmaan maakuntajohtaja?
- 9) Mikä on manaatti?
- 10) Mitä on kohtilaisuus?

Vastaukset: 1) Charles Dickensin, 2) Viron, 3) BMW:n Robert Kubica, 4) Varkaudessa, 5) Kyllä Jeeves hoitaa, 6) Moottoriveneissä ja yli viiden metrin purjehveneissä, 7) Mika Ihamuotila, 8) Viveka Eriksson, 9) Meressä elävien nisäkkäiden, 10) Eräs kristinuskon varhainen haara.

Kämmentä vasten pehmeä karva tuntuu hyvältä

Karhut temmelsivät pihapiirissä. Katso kuvat! Niin seisoo isolla iltapäivälehdessä etusivulla. Sisäisivulla otokset karhupennuista, kiipeilemässä metsän puissa. Edellisellä sivulla kirjaimet *Täältä rynnii hirvi tielle*, koko aukeaman levyisenä. Ja eilen: *Siili ja orava samalla ruokakupilla – katso video!*

Ja on niitä meidänkin lehdesiä, eläin" uutisia". Että on nähty niitä eläimiä. Että on niitä oikeasti olemassa. Niin kuin ilveksiä.

Yhden näin Laukka-ahossa. Yllitti tietä, vähän jarrutin. Kerroin kavereille. Eivät uskooneet.

KOLUMNI
Jaana Hiltunen

– Eiköhän se kuitenkin koira ollut, yksikin yritti. *Joo. Koira se oli. Ilvekset ovat satuolentoja*, sanoin. Mutta on minulla kännykässä kuvakin, ilveksen tassusta. Tupakkiasi mittatikkuna vieressä, kolme kertaa pienempi. Olisiko se sittenkin totta? Ilves?

Kun työmatka on pitkä ja kulkee maalaismaaisissa, eläimiä näkee. Jäniksä, oravia, hirviä. Ilveksiä. Joka kerta ilahtuu. Varsinkin, jos eivät jää alle.

Enkä edes tykkää eläimistä. Luokittelen ne samaan kastiin kukkien ja koriste-esineiden kanssa. Ei kiinnosta.

Mutta on eläimiä. Ja eläimiä. Lemmikkieläimet ovat niitä, joista en tykkää. Voin kyllä raputella, pehmeä karva tuntuu hyvältä. Mutta en välitä, kiinny. Oma koira kuoli, kun olin 19. Isä vei lopetettavaksi. En itkenyt.

Hyötyeläimet on jees. Lehmät, lampaat ja siat. Ne vaan ovat, eivät vaadi huomiota. Eivätkä niiden omistajat. Ei ole pakko silitää, jos ei tahdo.

Ja kotimaiset villieläimet, oujee! Niissä on sitä jotakin. Vaikka on kasvanut metsän keskellä, nähnyt pihapiirissä kettuja, kauriita, susia. Melkein tottunut niihin. Silti. Vau.

Luokittelen eläimet samaan kastiin kukkien ja koriste-esineiden kanssa.

On päiviä, jolloin jään käyttämään. Istun takapihan nurmikolla ja odotan, että tulisi edes siili. Lylletäisi jalan vierestä, vaistoasi minut ja kääntyisi.

Yhtenä yönä mies kävi ulkona. Tuli viereen, herätti, sanoi: *rappusten eessä on siili.*

Menin katsomaan. Siellä se oli, vieläkin. Nuuhki. Kyynel. Toinen. Ihana.

Ulkomaa elävistä leijona on suosikki. Horoskooppiakin. Ei ole mitään hienompaa. Niin villi, komea. Upea. Työhuoneen oven pielessä sellainen on leikatuna. Ei siis kastroituna, vaan pään muotojen mukaan kuvastaksittu.

Elävänä olen sen nähnyt keran. Korkeasaarella. Ei ole mitään huonompaa. Niin kesy, ruuma. Surkea.

Ei se ollut leijona. Vaan kuvasta saksittu sekini. Kuori. Sielu jossain Afrikan savannilla.

En itkenyt. Ihmisen takia. Ihmisen tekojen takia. Minä olin sinne mennyt. Maksanut eläimen näkemisestä! Eläimen, joka on siellä vain minua varten.

Muutaman minuutin huvi. Unohtuu, kun lähdän pois. Kävelen seuraavan häkin ääreen. Katson kakadua.

Tyhmä minä. Tyhmä. Sen jälkeen en ole käynyt eläintarhassa. Mieluummin katson netistä karhuvideon. Olen osa massaa, joka taivalsi metsäpolulta kadulle. Äkkiä se kävi.

Ja juoksen karkuun, kun näen ilveksen jäljen. Kuten kaikki.

Miksi? Auto minut tappaa, miljoona kertaa todennäköisemmin.

jaana.hiltunen@savonsonomat.fi

• Kirjoittaja on Savon Sanomien ajankohtaistoimituksen toimittaja.

KUOPIO TÄNÄÄN

ELOKUVAT

- **Star 1:** Sex and the City – Sinkkuelämää klo 14.45, 17.45 ja 20.45, K-13.
- **Star 2:** Indiana Jones ja kristallikallion valtakunta klo 15, 17.15 ja 19.45, K-13.
- **Star 3:** Speed Racer klo 15 ja 17.30, K-11. Rakastunut Bestman klo 20, K-7.

ROCK & KLUBIT

■ **Blues Vortex.** Ravintola Wanha Satama klo 22.30–00.30.

TANSSIT

■ **Naistentanssit Charlies.** Kylpylähotelli Rauhalhti klo 21–04.

MUUT MENOT

- **Pihaseurat.** Puijon kirkko klo 18.
- **Pihaseurat.** Kuopion Varhaiseläkeensaajien hengellisen kerhon pihaseurat Korttelimuseolla, Kirkkokatu 22 klo 13. Ssateen sattuessa sisällä.

PÄIVYSTYS

- **Päivystys** klo 8–22 Kuopion Yliopiston Apteekki (Puijonkatu 23) puh. 617 1100, klo 9–19 Niiralan Apteekki (Huuhankatu 12) puh. 369 6900, klo 8–19 Vanha apteekki (Vuorikatu 22) puh. 261 2059.
- **Terveyskeskuksen päivystys** klo 8–16 pääterveysasemalla (Tulliportinkatu 15 H), Pyörön terveysasemalla (Pyörönkaari 24), Riistaveden terveysasemalla (Koulutie 6) ja Vehmersalmen terveysasemalla (Vehmersalmentie 10). Ajanvaraus ja neuvonta oman alueen hoitajan kautta (kts. puhelinluettelo s. 78 tai www.kuopio.fi).
- **Yhteispäivystys KYSissä.** Päivystävä hoitaja klo 16 jälkeen puh. 174 500, lasten asiat 24 h/vrk 172 767.
- **Hammaslääkärien sarkypäivystys,** ajanvaraus puh. 186 611.
- **Eläinlääkäri** (Kuopio, Maaninka, Siilinjärvi) hätätapaukset: suurelaimet 0600 306 099, pienelaimet 0600 306 088.
- **Turvakoti ja lastensuojelu** 24 h/vrk puh. 183 393.

SUKUSEURAT

Tuomaiset Rantasalmelle

Tuomaisten sukuyhdistyksen vuosikokous pidetään sunnuntaina 29.6. klo 13 alkaen Lomakeskus Järvisydämessä Rantasalmella. Kokouksessa muun muassa Juha-Pekka Tuomainen kertoo valmisteilla olevasta sukukirjasta.

Yhdistyksen nettiosoite: <http://www.tuomaiset.net/sukuyhdistys/> Ilmoittautumiset sihteeri Tuula Tuomaiselle puh. 040 716 4258 tai puheenjohtaja Leila M. Tuomaiselle puh. (017) 362 5048 tai (017) 261 3857.

Oikaisu

Savon Sanomissa 4.6. julkaistussa päiväyri-sivun jutussa Tahtiteatterista oli virheellistä tietoa. Tahtiteatterin tuleva kausi työllistää noin 20–30 henkilöä eikä viisitoista henkilöä. Tahtiteatterin vetäjä **Sami Kojonen** ei itse esiinny *Ihan hapoilla* -revyyssä.

SUDOKU

9								
8	7							
6				5		1	3	
				6	4			
	5		3				7	2
				9			6	
	7	2	6	3				
				1		2		8
3								

Täytä jokainen ruutu siten, että luvut 1–9 sisältyvät jokaiseen ristikon riviin, sarakkeeseen ja laatikoon vain kerran.

7	9	1	6	2	5	8	4	3
8	3	2	7	1	4	6	9	5
6	5	4	8	3	9	2	7	1
1	4	9	5	8	6	3	8	7
2	7	6	1	8	3	9	5	4
5	8	3	4	4	7	1	6	2
3	1	1	1	4	2	7	1	8
6	9	5	3	4	2	7	1	8
4	8	2	4	7	6	7	1	3



Kuopiolainen Mikko Lehtovirta on bongailut myrskyjä kolmen kesän ajan. Seuraavana tavoitteena on hankkia kamera, jolla salamoita saisi ikuistettua. KUVA: OLLI HERRANEN

Sinne missä salamoit

Myrskybongari Mikko Lehtovirta lähtee matkaan keskellä yötäkin, jos sää sallii.

KUOPIO

Ilkka Taavitsainen

Hyvä sää on makuasia. Kun useimmat ihmiset taivaan tummetessa pakkautuvat sisälle, kuopiolainen **Mikko Lehtovirta** pakkautuu autoon ja lähtee jahtaamaan myrskyä. Eikä Lehtovirta ole ainut. Aktiivisia myrskybongareita – niitä, jotka ajavat myrskyä takaa – on Suomessa muutamia kymmeniä.

– On monia syitä, miksi tätä tehdään. Osa valokuvaa tai videokuvaa. Itse tykkään ukkosen äänestä ja valoshow'sta. Lapsena Lehtovirta pelkäsi ukkosta. Pelon karistusta kiinnostus heräsi. Pari kesää sitten Lehtovirta syventyi aiheeseen toissaan: aikaa kului nenä kiinni kirjoissa. Tietämys luonnosta ja säästä kasvoi kohisten.

Nyt Lehtovirta tarkkailee säätiedotuksia ja tutkakuvia sekä pohtii muiden bongareiden kanssa, mihin myrskyjä on mahdollisesti tulossa. Ennusteista selvästä, minne kannattaa mennä.

Lehtovirta huomauttaa, että ilman nykyistä teknologiaa myrskyjen bongaminen olisi hyvin epätodennäköistä.

– Jos tutkadataa ei olisi käytössä, olisi parasta pysyä paikoillaan ja toivoa, että jotakin tulee paikalle.

Hukkaprocentti on suuri

Myrskybongarin perusvarustukseen kuuluu kannettava tietokone, jolla tarkkailla tutkakuvia, gps-paikannin, kamera, navigaattori ja GT-kartta. Lisäksi eväät ja rahaa on syytä varata mukaan. Ikinä ei tiedä,

muuttuuko 50 kilometrin matka monen sadan kilometrin mittaiseksi.

Auton ei tarvitse olla maastoauto, kunhan siinä on normaali maavara. Bongauskun vie helposti pienille metsätille.

Teknologiasta huolimatta myrskyjen löytäminen ei ole helppoa. Lehtovirta myöntää, että hukkaprocentti on suuri. Siihen bongarin pitää tottua.

– Usein lähdetään liikkeelle, ja vielä useammin turhaan. Pientä hulluutta tämä vaatii, ja ymmärtävää avopoliisaa. Lehtö voi tulla keskellä yötäkin, Mikko Lehtovirta sanoo.

Innokkaimmat bongarit karauttavat autollaan useita satoja kilometrejä, jos mielenkiintoinen myräkät on tulossa. Lehtovirta on toistaiseksi pysytellyt maltillisesti sadan kilometrin säteellä Kuopiosta.

– Ajatus on jossakin vaiheessa tehdä

bongausmatka Dallasiin. Siellä on mahdollisuus nähdä erilaisia myräköitä kuin täällä.

Yöukkonen jäi kokematta

Myrskybongaus on lähtöisin USA:n keskilänneestä, jossa alan pioneirit lähtivät tien päälle 1950- ja 1960-luvuilla. Suomessa harrastus on kasvanut hitaasti.

Mikko Lehtovirta vakuuttaa, että Suomessa riittää ihmeteltävää myrskybongarille, vaikka suuren maailman myrskyihin ei yllätäkään. Pohjois-Savossakin räiskyy ja yllätetään. Salamarikkainta aluetta Suomessa ovat Kaakkois-Suomi sekä rannikko.

Esimerkiksi viime vuoden elokuussa Hangossa oli monen bongarin mukaan unohtumaton yöukkonen. Sitä Lehtovirta

BONGAUSPAIKAT: TÄLTÄ NÄKEE

• Kuopionlahden satama. "Helppo seurata pilvien liikkeitä ja päätellä, mihin itse on mentävä."

• Leppävirta, Kauppilanmäki. "Mielettömän hyvät näköalat kauas."

• Puijon rinne. "Loistava näkyvyys kausa, mutta rajattu näkyvyys leveyden suhteen. Täältä en tosin ole yhtään myrskyä vielä bongannut."

ei itse ollut todistamassa – ja se harmittaa.

– Tämä on sellainen laji, että aina tuntuu siltä, että joku toinen on siellä parhaalla paikalla. Mutta käy sitä niinkin, että itse on siellä missä tapahtuu.

Enä toivooko myrskybongari, että Suomen ilmasto muuttuisi myrskyisämmäksi? – Ainahan sitä toivoo myräköitä, mutta ei välttämättä Kuopioon.

Tieto lisää nautintoa ja tuo turvallisuutta

Ilkka Taavitsainen

Myrskybongaus herättää usein mielikuvan tornadojen sydämeen syöksyvistä räjäpäistä.

Mikko Lehtovirtan mukaan mielikuva on väärä: myrskybongari ei hakeudu ukkosmyrskyjen eteen, vaan jos mahdollista, väistää sivulle tai pakenee alta pois.

– Jos on mahdollista, niin bongari pyrkii ukkosuuden etupuolelle, alueelle, jossa ei ole vielä satanut. Sisäänvirtausalue on ihannepaikka. Alue päätellään

katsomalla tutkakuviasta tutkakaivun jyrkintä rajaa, Lehtovirta kertoo.

– Aina myrskyä ei kuitenkaan voi välttää. Riskit pitää tiedostaa. Myrskybongaaminen voi olla vaarallista, jos ei tiedä, miten seurata myrskyä turvallisesti.

Suurin uhka on salamoiden valokuvauksilla, jotka hakeutuvat aukeille paikoille saadakseen hyviä kuvia. Myös rajut tuulet voivat olla vaarallisia, etenkin jos lähellä on puuta.

Bongareille suositellaankin

yhteistyötä, eikä kenenkään pitäisi lähteä yksin liikkeelle. Yksin autoileva myrskybongari on välittömästi vaarassa, jos seuraa taivasta liikenteen sijaan. Toisaalta tekniikka auttaa tässäkin.

– Seuraamme toistemme liikkeitä gps:n avulla. Parilla bongarikaverilla on myös kamera autossa, ja he lähettävät livekuvaa matkoiltaan. Siinä voi itse bongareilla myrskyä kotisohvalla.

Lehtovirta muistuttaa, että menestyksellinen myrskybongaus vaatii paneutumista aihe-

seen. Mitä enemmän myrskyistä tietää teoriassa, sitä enemmän myrskyjen seuraaminen myös käytännössä antaa. Myrskybongaus muuttuu myös turvallisemmaksi, kun tietää, miten myrskyn voi odottaa käyttäytyvän.

– Suomessa myrskybongaus ei ole aiheuttanut kuolonuhreja tai vakavia vammoja. Kontiolahdella vuonna 2006 ollut raekuuro olisi voinut olla vaarallinen.

Autot näytävät sen jäljiltä, kuin niitä olisi hakattu pesäpallomailoilla.